

Соціалізація дошкільників засобами казки

Підготувала вихователька :О.Капінос

Соціалізація дошкільників засобами казки – це процес формування соціальних навичок ,моральних цінностей, емоційної чуйності та норм поведінки у дітей дошкільного віку через використання казкових сюжетів, образів і моделей поведінки героїв.

Казка – це не лише художній твір, а й педагогічний інструмент, який виконує важливу соціалізуючу функцію. Казка виступає ефективним інструментом впливу на емоційну, моральну та пізнавальну сфери дитини, адже вона близька дошкільникам за своєю образністю, сюжетом і змістом.

У молодшому дошкільному віці (3-4роки) у дитини активно формується уявлення про навколишній світ, перші уявлення про норми поведінки ,цінності та емоції. Саме в цьому віці казка стає не лише джерелом розваги , а й потужним інструментом виховання й соціалізації.

Основні аспекти соціалізації через казку:

1.Моральне виховання

Казки передають чіткі уявлення про добро і зло, справедливість ,чесність, співчуття. Герої та їх вчинки формують уявлення про правильну та не правильну поведінку. Діти вчаться співпереживати позитивним героям і засуджувати негативні вчинки.

2.Формування соціальних ролей

Через казкові образи діти знайомляться з різними соціальними ролями (друг, батько ,мати, захисник ,лідер) та пробують їх на себе в ігрових ситуаціях.

3.Розвиток мовлення та комунікативних навичок

Слухаючи й обговорюючи казки , дошкільники вчаться висловлювати свої думки , ставити запитання, вести діалог, будувати зв'язну мову.

4.Регуляція емоцій

Діти вчаться розпізнавати емоції героїв, співпереживати їм, а також усвідомлювати та керувати власними почуттями та регулювати свою поведінку.

5.Навчання через наслідування

Герої казок слугують прикладом для наслідування. Діти наслідують позитивних персонажів, переймають їхні риси ,що сприяє формуванню соціально бажаної поведінки.

6.Ігрова діяльність за мотивами казок

Розігрування сюжетів казок у театралізованих іграх сприяє розвитку взаємодії між дітьми, вмінню домовлятися , дотримуватися правил.

Педагогічні умови ефективного використання казки:

- Підбір змістовно багатих, віковідповідних казок;
- Активне залучення дітей до обговорення сюжету;
- Створення умов для емоційного переживання казки;
- Використання ігор- драматизацій, творчих завдань, малювання.

Приклади використання казки в соціалізації:

- * Читання та обговорення казки «КОЛОБОК» - аналіз вчинків героїв, обговорення наслідків.
- * Рольова гра за мотивами казки «РІПКА» - розвиток співпраці, взаємодії.
- * Обговорення казки «ТРИ ПОРОСЯТА» - поняття відповідальності, працьовитості.
- * Казкотерапія для дітей з труднощами у спілкуванні або емоційною нестабільністю. Можна створювати власні казки разом з дітьми, які відображають їхні переживання або ситуації з життя.
- * Казка «Рукавичка» - знайомить із поняттям спільного проживання, взаємодії, меж доступного. Діти обговорюють, як поводитись звірі, що сталося, коли місця стало замало.
- * Казка «Котигорошко» - про мужність, підтримку друзів
- * Українські народні казки часто несуть моральні уроки, зокрема пов'язані з добром, правдою, працею.

Висновок: Казка – це чарівний світ, у якому дитина проживає різні життєві ситуації, вчиться орієнтуватися у світі людей, подій і почуттів. Її використання в освітньому процесі допомагає ефективно вирішувати завдання соціалізації, формує гуманістичний світогляд, формує позитивне ставлення до навколишнього світу, виховує морально зрілу особистість. Систематичне використання казки в роботі з молодшими дошкільниками формує основи моральної поведінки, розвиває комунікативні навички та сприяє гармонійному входженню дитини в соціум. Завдання педагога – не просто читати казку, а перетворювати її на засіб розвитку дитини як члена суспільства.